

แนวทางการปฏิบัติงานด้านจริยธรรม

โดย

องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช
อำเภอปทุมคงชัย จังหวัดนครราชสีมา

คำนำ

มาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กำหนดในพระราชบัญญัติ มาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ จัดทำขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว

เพื่อให้การดำเนินการจัดทำประมวลจริยธรรมตามพระราชบัญญัติมาตรฐานทาง จริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช จึงได้รวบรวมตัวอย่างข้อควรทำและไม่ควรทำจากหน่วยงานต่างๆ สำหรับใช้เป็นกรอบแนวทางใน การจัดทำประมวลจริยธรรมให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช หวังเป็นอย่างยิ่งว่า ตัวอย่างข้อควรทำและไม่ ควรทำจากหน่วยงานต่างๆ จะเป็นประโยชน์ในการจัดทำประมวลจริยธรรม การบริหารงานบุคคล และเพื่อให้ข้าราชการทั้งหลายเกิดสำนึกถึง และเทียงธรรมในหน้าที่ ผดุงเกียรติและศักดิ์ศรี ข้าราชการควร แก่ความไว้วางใจและเชื่อมั่นของปวงชนและดำรงตนตั้งมั่นเป็น แบบอย่างที่ดีงาม สมกับความเป็นข้าราชการ ซึ่งหากท่านได้พบข้อบกพร่องอันควรแก้ไข หรือประสงค์จะให้ คำแนะนำเพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินการในระยะต่อไป องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราชยินดี น้อมรับและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

องค์การบริหารส่วนตำบลสะแกราช

มีนาคม ๒๕๖๖

ตัวอย่างข้อควรทำและไม่ควรทำ (Do and Don't) จากหน่วยงานต่าง ๆ

๑. ยึดมั่นในจริยธรรมและยืนหยัด กระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม

สิ่งที่ควรปฏิบัติ

- ตระหนักและยึดมั่นในคุณความดีและประเพณีปฏิบัติตน ให้สอดคล้องกับคำสอนหรือหลักปฏิบัติของศาสนาและ ให้เหมาะสมในฐานะที่เป็นข้าราชการ
- ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักความถูกต้องตามหลักกฎหมาย หลักวิชาการ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
- ปฏิบัติหน้าที่โดยกล้าแสดงความคิดเห็นหรือทักท้วง เมื่อพบว่ามีการกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ

- ประพฤติปฏิบัติตนตามความพึงพอใจส่วนตัวโดยไม่คำนึงถึง หลักและคำสอนของศาสนา หรือความเหมาะสมในการเป็น ข้าราชการที่ดี
- ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงหลักกฎหมาย หลักวิชาการ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
- ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามี การกระทำ ในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่ เป็นธรรม

๒. มีจิตสำนึกที่ดีและรับผิดชอบต่อนหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้

สิ่งที่ควรปฏิบัติ

- ตระหนักในบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบทั้งในหน้าที่ราชการ และการเป็นข้าราชการที่ดี
- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ รวดเร็ว เต็มกำลัง ความสามารถ และกล้ารับผิดชอบในความผิดพลาด ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งพร้อมรับการตรวจสอบ จากบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการตรวจสอบ
- เสียสละและอุทิศตนในการทำงาน

สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ

- ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึง ความเสียหายอาจที่เกิดขึ้นต่องาน ต่อองค์กร ต่อรัฐบาล ต่อประชาชน หรือต่อประเทศชาติ
- ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำที่ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความล่าช้า หรือไม่โปร่งใส

๓. แยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน

สิ่งที่ควรปฏิบัติ

- ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือประโยชน์ของราชการประชาชน หรือประเทศชาติเป็นหลัก

สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ

- ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการปฏิบัติหน้าที่ หรือมีอคติต่องาน ที่ปฏิบัติต่อร่วมปฏิบัติงาน ต่อองค์กร ต่อรัฐบาล หรือ ต่อประชาชน
- ปฏิบัติงานโดยมุ่งให้เกิดประโยชน์ของตัวเองมากกว่า คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม
- ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำที่นำความคิดเห็นส่วนตัวมาใช้ปะปนกับการปฏิบัติหน้าที่

๔. ละเว้นจากการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบ โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม

สิ่งที่ควรปฏิบัติ

- ละเว้นการเรียกรับหรือดำเนินการอื่นใดที่ประสงค์จะให้ ตนเองได้รับประโยชน์ตอบแทนจากการปฏิบัติหน้าที่

สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ

- ใช้ตำแหน่งหน้าที่เรียกรับหรือดำเนินการอื่นใด เพื่อแสวงหาประโยชน์ส่วนตน
- กระทำการอันเป็นการก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่า เป็นการเอื้อประโยชน์โดยมิชอบให้ตนเอง หรือบุคคลอื่น
- ใช้อำนาจหน้าที่หรือตำแหน่งกลั่นแกล้งผู้ใต้บังคับบัญชา หรือบุคคลอื่นให้ได้รับความเสียหาย
- ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่าการกระทำที่นำตำแหน่งหน้าที่ไปใช้แสวงหาประโยชน์ส่วนตน

๕. เคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย อย่างตรงไปตรงมา

สิ่งที่ควรปฏิบัติ

- ตระหนักเคารพ และปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดในรัฐธรรมนูญในฐานะประชาชนชาวไทย
- ปฏิบัติหน้าที่ในความรับผิดชอบให้เป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด และทักท้วงเมื่อพบว่าการกระทำที่ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ

- ใช้ช่องว่างของกฎหมาย/ระเบียบกระทำการอันเป็นการ ก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่าเป็นการไม่ซื่อสัตย์ สุจริต
- กระทำการละเว้นหรือละเมิดกฎหมายทั้งในการปฏิบัติราชการและการดำเนินชีวิตส่วนตัว
- ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่าการกระทำ ที่เป็นการละเว้นหรือละเมิดการปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญหรือ กฎหมาย

**๖. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นกลางทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชน โดยมี
อัธยาศัยที่ดี และไม่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม**

สิ่งที่ควรปฏิบัติ

- ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในเรื่องนั้น ๆ จะได้รับทั้งทางตรง และทางอ้อม
- ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อราชการ ด้วยอัธยาศัยที่ดีสุภาพ และสร้างความประทับใจให้แก่ ประชาชนผู้มาขอรับบริการด้วยน้ำใสใจจริง

สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ

- ปฏิบัติหน้าที่โดยนำความเชื่อส่วนตัวทางการเมืองมาใช้ ในการเลือกปฏิบัติราชการในเรื่องต่าง ๆ
- แสดงความคิดเห็นต่อสาธารณะโดยไม่คำนึงถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบในฐานะที่เป็นข้าราชการที่ ต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง
- มือคดในการปฏิบัติหน้าที่โดยเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม
- ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามี การเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

**๗. ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ อย่างเคร่งครัดและรวดเร็ว
ไม่ถ่วงเวลาให้เนิ่นช้าและ ใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่ และให้
ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง**

สิ่งที่ควรปฏิบัติ

- ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ กำหนด
- ให้บริการผู้มาติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสารอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์และให้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการอย่างครบถ้วน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้มาติดต่อเป็นสำคัญ

สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ

- เรียกรับสินบนหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้มาติดต่อขอข้อมูล ข่าวสาร
- ปกปิด บิดเบือนข้อเท็จจริงของข้อมูลข่าวสารที่ให้บริการ แก่ผู้มาติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสาร
- ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรกระทำ ที่เป็นการละเว้นหรือละเมิดการปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือทำให้ ผู้มาติดต่อราชการได้รับความเสียหาย

๘. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษาคุณภาพและ มาตรฐานแห่งวิชาชีพโดยเคร่งครัด

สิ่งที่ควรปฏิบัติ

- ปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมายอย่างดีที่สุด
- รักษาและพัฒนามาตรฐานการทำงานที่ดีเพื่อเพิ่มศักยภาพ การทำงานให้ดียิ่งขึ้น

สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ

- ปฏิบัติหน้าที่โดยให้ความสำคัญกับกระบวนงานที่ระเบียบ หรือกฎหมายไม่ได้กำหนดไว้จนไม่ คำนึงถึงผลสำเร็จของงาน
- ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกรปฏิบัติ หน้าที่ไม่เต็มความสามารถที่มีอยู่ หรือ ตามมาตรฐานเดิม ที่เคยปฏิบัติหรือตามความพึงพอใจส่วนตัว

๙. ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สิ่งที่ควรปฏิบัติ

- ตระหนักและยึดมั่นในหลักการของการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข
- รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และนำความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ไปใช้ ในการปฏิบัติงาน และ/หรือประกอบการพิจารณา การพัฒนาการทำงานให้ดียิ่งขึ้น

- ปฏิบัติหน้าที่โดยสามารถอธิบายเหตุและผลในเรื่องต่าง ๆ ข้อมูลที่จำเป็นให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบด้วย
- การปฏิบัติงานที่จำเป็นต้องตัดสินใจด้วยเสียงข้างมาก จะต้องให้ความสำคัญแก่ความคิดความเห็นของเสียงส่วนน้อยด้วย

สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ

- แสดงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัยว่า เป็นการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- ใช้อำนาจบังคับหรือแสดงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเคลือบแคลง สงสัยว่าเป็นการกดดันให้เพื่อนร่วมงาน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือผู้อื่นปฏิบัติตามความต้องการของตน
- ปล่อยปละละเลยหรือเพิกเฉยเมื่อพบเห็นว่ามีกระทำที่ไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

๑๐. เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของราชการโดยรวม

สิ่งที่ควรปฏิบัติ

- ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ตามประมวลจริยธรรม ข้าราชการพลเรือน
- ไม่กระทำการใดๆ อันอาจนำความเสื่อมเสียและ ไม่ไว้วางใจให้เกิดแก่ส่วนราชการ
- ตระหนักอยู่เสมอว่าตนเองอยู่ในฐานะข้าราชการ ต้องดำรงตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีรักษาชื่อเสียงและ ภาพลักษณ์ของข้าราชการและส่วนราชการของตน
- ตักเตือนข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ หากพบเห็นว่ามีพฤติกรรมที่เป็นการทำลายชื่อเสียงหรือภาพลักษณ์ของราชการ

สิ่งที่ไม่ควรปฏิบัติ

- ประพฤติปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ไม่สอดคล้องกับประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน